

PATVIRTINTA

Alytaus rajono savivaldybės tarybos
2021 m. vasario 11 d. sprendimu Nr. K-11
(Alytaus rajono savivaldybės tarybos
2021 m. lapkričio 11 d. sprendimo Nr. K-
191 redakcija)

1 priedas
1 b forma

**SOCIALINĖS APSAUGOS PLĖTOJIMO, SKURDO IR SOCIALINĖS ATSKIRTIES
MAŽINIMO IR SVEIKATOS APSAUGOS
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2021 metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorius, 188718528 Alytaus r. Butrimonių gimnazijos direktorius, 190244763 Alytaus rajono Daugų Vlado Mirono gimnazijos direktorius, 190244044 Alytaus r. Simno gimnazijos direktorius, 290244230 Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorius, 301785539 Alytaus rajono savivaldybės Miroslavo globos namų direktorius, 153713044 Alytaus r. Krokialaukio Tomo-Noraus Naruševičiaus gimnazijos direktorius, 190245331 Alytaus r. Miroslavo gimnazijos direktorius, 290245670 Alytaus r. Pivašiūnų gimnazijos direktorius, 190245865 Alytaus rajono savivaldybės Pivašiūnų globos namų direktorius, 304081885 Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorius, 188202383 Alytaus rajono savivaldybės kultūros centro direktorius, 304562801 Alytaus rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos priešgaisrinės apsaugos tarybos direktorius, 188731956
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Alytaus r. Butrimonių gimnazija, A11.1 Alytaus rajono Daugų Vlado Mirono gimnazija, A11.2 Alytaus r. Simno gimnazija, A11.7 Socialinės paramos skyrius, A10 Civilinės metrikacijos skyrius, A4 Teisės ir vidaus administravimo skyrius, A12 Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, V1 Savivaldybės gydytojas, A9 Žemės ūkio skyrius, A13 Alytaus rajono savivaldybės Miroslavo globos namai, A10.1 Alytaus r. Krokialaukio Tomo-Noraus Naruševičiaus gimnazija, A11.3 Alytaus r. Miroslavo gimnazija, A11.5 Alytaus r. Pivašiūnų gimnazija, A11.6 Alytaus rajono savivaldybės Pivašiūnų globos namai, A10.2 Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka, A11.10 Alytaus rajono savivaldybės kultūros centras, A11.8 Alytaus rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga Priešgaisrinės apsaugos tarnyba, P1 Alytaus seniūnija Alovės seniūnija Butrimonių seniūnija Daugų seniūnija Krokialaukio seniūnija Miroslavo seniūnija Nemunaičio seniūnija Pivašiūnų seniūnija Punios seniūnija Raitininkų seniūnija

	Simno seniūnija		
Programos pavadinimas	SOCIALINĖS APSAUGOS PLĖTOJIMAS, SKURDO IR SOCIALINĖS ATSKIRTIES MAŽINIMAS IR SVEIKATOS APSAUGA	Kodas	10
Programos parengimo argumentai	Alytaus rajono savivaldybė yra socialinės paramos bei socialinių paslaugų teikimo jos teritorijoje gyvenantiems asmenims organizatorė. Siekiant užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinę integraciją, įgyvendinamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos <i>savarankiškosios savivaldybių funkcijos</i>: socialinių paslaugų planavimas ir teikimas, socialinių paslaugų įstaigų steigimas, išlaikymas ir bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis; sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgaliųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas, kartu didinant neįgaliųjų galimybes mokytis, dirbti ir savarankiškai gyventi bendruomenėje; infrastruktūros, socialinės ir ekonominės raidos planavimas, socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas; kitos funkcijos, nepriskirtos valstybės institucijoms, <i>ir valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos</i>: mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas, socialinių išmokų ir kompensacijų, išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas, nustatytas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, skaičiavimas ir mokėjimas, socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas, kitos pagal įstatymus perduotos funkcijos. Sveikata – didžiausias žmogaus turtas, todėl būtinas sveikatos priežiūros užtikrinimas kiekvienam Alytaus rajono gyventojui.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal Alytaus rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	SUMANIOS, VEIKLIOS, SUSITELKUSIOS BENDRUOMENĖS, PAŽANGI, SOCIALIAI ATSAKINGA SAVIVALDA PATOGUS, SVETINGAS, ŽALIAS RAJONAS	Kodas	02 03
Šia programa įgyvendinamas savivaldybės strateginis tikslas:	DIDINTI VALDYMO KOKYBĘ IR UGDYTI DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJAS, SIEKiant PATENKINTI VERSLO IR GYVENTOJŲ POREIKIUS SKATINTI INTEGRUOTĄ SOCIALINĘ, EKONOMINĘ VIETOS PLĖTĄ IR ĮTRAUKIAS ŠVIETIMO PASLAUGAS		02 03
Programos tikslas	Sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ir stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti	Kodas	01

	socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį, vadovaujantis lygybės ir nediskriminavimo principais ir įgyvendinant lygių galimybių ir lyčių lygybės įstatymų nuostatas		
--	--	--	--

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: įgyvendinant šį tikslą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais teisės aktais ir poįstatyminiais aktais, yra vykdoma: socialinių išmokų, valstybinių šalpos išmokų ir kompensacijų mokėjimas, socialinė parama mokiniams ir kitoms paslaugų gavėjų grupėms nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės ir religijos. Tikslui įgyvendinti vykdomi šie uždaviniai:

01 uždavinys. Stiprinti neįgalių asmenų galimybes ir gebėjimus, didinti jų savarankiškumą.

01 priemonė. Kitos socialinės apsaugos funkcijos ir priemonės: aplinkos ir būsto pritaikymas žmonėms su negalia. Šia priemone aplinka ir būstas pritaikomas žmonėms su negalia;

02 priemonė. Būsto pritaikymas žmonėms su negalia;

03 priemonė. Administravimo išlaidų kompensavimas pritaikant būstą žmonėms su negalia;

04 priemonė. Neįgaliųjų socialinė integracija. Siekiant užtikrinti neįgaliųjų socialinę integraciją (neįgaliesiems fiziškai tinkamos aplinkos pritaikymą), vadovaujantis Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 11 straipsniu, kuriame numatyta, jog savivaldybių institucijos atsako už objektų pritaikymą specialiesiems neįgaliųjų poreikiams, numatomas Alytaus rajone esančių viešosios paskirties pastatų (patekimo į pastatus) pritaikymas neįgaliųjų poreikiams.

05 priemonė. Asmeninės pagalbos teikimas neįgaliesiems (asmeninės pagalbos teikimo tikslas – atsižvelgiant į individualius asmens poreikius, suteikti jam individualią pagalbą namuose ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojant), kuri padėtų jam gyventi savarankiškai ir veikti visose gyvenimo srityse, siekiant užtikrinti negalią turinčių žmonių teisę gyventi bendruomenėje ir jiems sudaryti tokias pat sąlygas kaip ir kitiems visuomenės nariams ugdytis, dirbti, leisti laisvalaikį, dalyvauti bendruomenės gyvenime, taip pat paskatinti žmones su negalia dirbti. Šią pagalbą gales gauti visi neįgalieji, kuriems šis poreikis bus nustatytas, neatsižvelgiant į amžių, negalios sunkumą ar pobūdį, tačiau individualiai ir kompleksiskai vertinant neįgaliojo sveikatos būklę ar organizmo funkcinis sutrikimus, galimybes atlikti darbus ir vykdyti veikas. Svarbiausias asmeninio asistento uždavinys – ne atlikti veiksmus už neįgalųjį, o atlikti kartu su juo.);

06 priemonė. Asmeninės pagalbos teikimo neįgaliesiems administravimas (pagal šią priemonę bus mokamas darbo užmokestis asmeninės pagalbos teikimą administruojančiam atsakingam asmeniui).

02 uždavinys. Gerinti neįgaliųjų socialinę integraciją į bendruomenę.

01 priemonė. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų finansavimas;

02 priemonė. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų administravimo išlaidų kompensavimas;

03 priemonė. Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektų finansavimas;

04 priemonė. Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektų administravimo išlaidų kompensavimas;

05 priemonė. Neįgaliųjų rėmimas.

06 priemonė. Mokėti išmokas neįgaliesiems (0,2 BSI). Mokama 20 procentų bazinės socialinės išmokos dydžio išmokos auginantems vaikus iki 18 metų (besimokančius bendrojo lavinimo mokykloje, profesinėje, aukštesniojoje mokykloje ar aukštojoje mokykloje diene forma – iki 24 metų) neįgaliesiems, kurie Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir

darbo ministerijos pripažinti nedarbingais ir kurių šeimose nėra darbingų asmenų, komunalinių paslaugų, elektros energijos, kuro įsigijimo ar telefono išlaidoms padengti socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

03 uždavinys. Užtikrinti socialinės globos teikimą asmenims su negalia.

01 priemonė. Socialinėms paslaugoms (socialinė globa asmenims, turintiems sunkią negalią);

02 priemonė. Socialinėms paslaugoms: socialinės globos asmenims su sunkia negalia administravimo išlaidų kompensavimas;

03 priemonė. Neįgaliųjų išlaikymas globos įstaigose (socialinės globos asmenims su negalia finansavimas).

04 uždavinys. Užtikrinti socialinės globos teikimą senyvo amžiaus asmenims.

01 priemonė. Senatvės pagalbos pašalpos ir senelių išlaikymas globos įstaigose.

05 uždavinys. Užtikrinti socialinės globos paslaugų teikimą vaikams, likusiems be tėvų globos.

01 priemonė. Vaikų išlaikymas globos įstaigose: vaikams, likusiems be tėvų globos, socialinės globos paslaugų teikimo globos įstaigose finansavimas, socialinės globos paslaugų šeimynose finansavimas;

02 priemonė. Vaikų globėjų rėmimas. Siekiant, kad institucinėse vaikų globos įstaigose nebeliktų Alytaus rajono vaikų ir didinant gyventojų motyvaciją globoti tėvų globos netekusius Alytaus rajono vaikus, vadovaujantis Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. K-289 „Alytaus rajono savivaldybės tarybos sprendimo Nr. K- 198 „Dėl Priedo fiziniam asmeniui (globėjui ar rūpintojui) už vaiko globą skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2016-08-30 sprendimo Nr. K-198 redakcija) globėjams už vaiko globą mokamas 300 Eur per mėnesį priedas, 350 Eur – per mėnesį skiriamas globėjui už vaiko su lengva negalia globą ar rūpybą, 400 Eur per mėnesį – skiriamas globėjui už vaiko su vidutine negalia globą ar rūpybą, 500 Eur per mėnesį – skiriamas globėjui už vaiko su sunkia negalia globą ar rūpybą.

03 priemonė. Vaiko globos šeimoje skatinimas. Vaiko globos šeimoje skatinimo priemonė reikalinga, siekiant vaiko globos pertvarkos tikslo, kad kiekvienas be tėvų globos likęs vaikas turėtų galimybes augti globėjų šeimoje. Tam būtina didinti gyventojų motyvaciją globoti tėvų globos netekusius Alytaus rajono vaikus, sudarant jiems galimybę gauti įvairias pagalbos globėjams paslaugas Globos centre, kurio tikslas suteikti reikalingą konsultacinę, psichosocialinę, teisinę ir kitą pagalbą globėjams ir įtėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje. Todėl būtina finansuoti Globos centro, kurio funkcijas vykdo Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 10 d. sprendimu Nr. K-88 „Dėl pritarimo vykdyti globos centro funkcijas“ paskirta viešoji įstaiga „Alytaus šeimos pagalbos centras“, veiklą.

Skatinant globoti vaikus šeimoje svarbu globėjams sudaryti galimybes įgyti socialines garantijas suteikiant jiems galimybę įsidarbinti ir dirbti pagal darbo sutartį darbą, susijusį su vieno vaiko globos (rūpybos) užtikrinimu, kaip numatyta Priedo fiziniam asmeniui (globėjui ar rūpintojui) už vaiko globą skyrimo tvarkos aprašo, patvirtinto Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. K-289 „Dėl Priedo fiziniam asmeniui (globėjui ar rūpintojui) už vaiko globą skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2016-08-30 sprendimo Nr. K-198 redakcija), 4 punkte, arba sudaryti galimybes teikti vaiko, netekusio tėvų globos, priežiūros paslaugas pagal individualios veiklos pažymą.

06 uždavinys. Ugdyti ir formuoti visuomenei priimtinius socialinės rizikos šeimų socialinius įgūdžius.

01 priemonė. Socialinėms paslaugoms: socialinės priežiūros paslaugų šeimoms teikimas. Organizuojama socialinių darbuotojų, dirbančių su socialinės rizikos šeimomis, veikla. Taip pat stiprinamos socialinių darbuotojų kompetencijos, teikiant pagalbą smurtą artimoje aplinkoje

patyrusiems asmenimis bei vykdant smurto artimoje aplinkoje prevenciją, organizuojant mokymus, supervizijas.

Vadovaujantis Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuostatomis bei Atvejo vadybos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. A1-141, ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2018 m. gegužės 7 d. raštą Nr. (19.6-33)SD-2629 „Dėl atvejo vadybos ir pagalbos šeimoms organizavimo savivaldybėse“, užtikrinama vaikui ir šeimai kompleksinė pagalba, organizuojant socialinės priežiūros paslaugų teikimą ir vykdant atvejo vadybą socialinių paslaugų įstaigoje, kuriai savivaldybė suteikė įgaliojimus koordinuoti atvejo vadybos procesą ir teikti socialines paslaugas šeimoms. Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2018 m. birželio 21 d. sprendimu Nr. K-121 „Dėl įgaliojimo koordinuoti atvejo vadybos procesą ir teikti socialines paslaugas šeimai Alytaus rajono savivaldybėje“ koordinuoti atvejo vadybos procesą ir teikti socialines paslaugas šeimoms įgaliota viešoji įstaiga „Alytaus šeimos pagalbos centras“. Atvejo vadybos tikslas – rasti geriausią problemos sprendimo būdą ir suteikti šeimai tokią pagalbą, kuri ne tik padėtų išspręsti vaiko ir šeimos problemas, bet ir sudarytų sąlygas šeimai pačiai siekti reikiamų pokyčių, užtikrinančių vaiko saugumą ir jo interesus. Atvejo vadybininkai savo funkcijomis nėra atsiejami nuo socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, efektyvus darbas galimas tik dirbant jiems komandomis, todėl atvejo vadybininkai kartu su socialiniais darbuotojais dirba toje pačioje įstaigoje, kuriai savivaldybė suteikė įgaliojimus koordinuoti atvejo vadybos procesą ir teikti socialines paslaugas šeimoms. Taip užtikrinama efektyvesnė pagalba šeimoms.

02 priemonė. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų vaikams ir jų šeimoms socialinių paslaugų įstaigose finansavimas;

03 priemonė. Akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros organizavimas, teikimas ir administravimas. Numatomas akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų finansavimas. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Socialinių paslaugų įstatymo pakeitimus, kuriais nustatė, kad savivaldybės turi akredituoti jų teritorijoje teikiamas vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas. Tik akredituotos paslaugos gali būti finansuojamos valstybės bei savivaldybių biudžetų lėšomis. Akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos Alytaus rajono savivaldybėje pradėtos teikti nuo 2021 m. sausio 1 d. Lėšos akredituotoms vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugoms organizuoti, teikti ir administruoti skiriamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-12-08 įsakymu Nr. A1-1232 „Dėl Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ Socialinės priežiūros akreditavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-06-30 įsakymu Nr. A1-622 „Dėl Socialinės priežiūros akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuo 2021 m. sausio 1 d. Savivaldybės administracija.

07 uždavinys. Teikti socialinę paramą mokiniams.

01 priemonė. Socialinei paramai mokiniams: išmokų mokinio reikmenims įsigyti mokėjimas;

02 priemonė. Socialinės paramos mokiniams administravimas: socialinės paramos mokiniams administravimo išlaidų kompensavimas;

03 priemonė. Socialinei paramai mokiniams (nemokamas socialiai remtinių mokinių maitinimas). Nemokamo maitinimo organizavimas ir teikimas. Mokyklose nemaža dalis mokinių, kuriems turi būti užtikrinamas nemokamas maitinimas. Labai svarbu, kad būtų kokybiškai paruošiamas maistas ir užtikrinamas patiekalų įvairumas, kuris turi atitikti vaikų amžių ir sveikos mitybos rekomendacijas. Siekiant pagerinti vaikų maitinimą, reikia daugiau dėmesio skirti žaliavų, produktų ir patiekalų kokybei. Svarbu, kad būtų naudojamos aukštos kokybės žaliavos ir produktai, kad jų sudėtyje nebūtų genetiškai modifikuotų organizmų sudėtinių dalių, mechaniškai atskirtos mėsos ar neleistinų maisto

priedų.

04 priemonė. Centralizuotos priemonės (plėtoti visuomenės psichikos sveikatos (stiprinimo ir prevencijos) paslaugas).

08 uždavinys. Teikti piniginę socialinę paramą nepasiturintiems gyventojams.

01 priemonė. Būsto šildymo išlaidų ir išlaidų karštam ir šaltam vandeniui kompensacijų mokėjimas;

02 priemonė. Socialinės pašalpos nepasiturintiems gyventojams mokėjimas;

03 priemonė. Socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti;

04 priemonė. Socialinės išmokos natūra ir pinigais socialiai pažeidžiamiems asmenims. Šia priemone siekiama įgyvendinti Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas bei užtikrinti, kad paramą galėtų gauti visi rajono gyventojai, kuriems jos labiausiai reikia. Piniginė socialinė parama kitais Įstatyme nenumatytais atvejais (ligos, negalumo, skurdo, benamystės, gaisro ar stichinės nelaimės atveju, kietajam kurui įsigyti, būsto įsiskolinimui padengti ir kt.) teikiama, vadovaujantis Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. K-56 patvirtintu Piniginės socialinės paramos teikimo Alytaus rajono savivaldybėje tvarkos aprašu. Įstatyme įtvirtintų formų parama (vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa) gali būti skiriama patikrinus bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašius buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, atsižvelgiant į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens socialinę, materialinę padėtį ir kitas aplinkybes, turinčias įtakos socialinės paramos būtinumui.

Piniginė parama taip pat gali būti skiriama ir būsto draudimo išlaidoms kompensuoti, siekiant paskatinti savivaldybės socialiniuose būstuose gyvenančius nepasiturinčius rajono gyventojus drausti būstus ir tokiu būdu apsisaugoti nuo finansinių nuostolių įvykus gaisrui ar kitai nelaimei.

Įgyvendinant šią priemonę, teikiama ne tik piniginė socialinė parama, tačiau socialiai pažeidžiamiems asmenims skiriami ir šventiniai maisto paketai.

05 priemonė. Skirti piniginę socialinę paramą nepasiturintiems Alytaus rajono gyventojams, laikinai nevertinant jų turimo turto bei taikant 1,1 valstybės remiamų pajamų dydį teisei į socialinę pašalpą nustatyti.

09 uždavinys. Užtikrinti paramos ir paslaugų teikimą mirties atveju.

01 priemonė. Laidojimo pašalpų mokėjimas;

02 priemonė. Laidojimo pašalpų administravimas;

03 priemonė. Žmogaus palaikų gabenimo, laikino laikymo (saugojimo) paslaugos.

10 uždavinys. Mokėti tikslines kompensacijas.

01 priemonė. Tikslinių kompensacijų mokėjimas;

02 priemonė. Tikslinių kompensacijų administravimo ir dalyvavimo vertinant asmens savarankiškumą kasdieninėje veikloje išlaidų kompensavimas;

03 priemonė. Kompensuojamųjų sumų mokėjimas už sumažintas išmokas pagal Lietuvos Respublikos socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinąjį įstatymą.

Siekiant kompensuoti dėl krizės sumažintas, bet iki šiol daliai gyventojų negrąžintas, socialines išmokas bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo našlių ir našlaičių, maitintojo netekimo, ištarnauto laiko, valstybinių pensijų, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, rentų, kompensacinių išmokų, šalpos, slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinių kompensacijų dalinio kompensavimo įstatymu, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. A1-634 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų kompensuojamosioms sumoms mokėti 2020 metais paskirstymo savivaldybių administracijoms patvirtinimo“ Alytaus rajono savivaldybei skirtas valstybės biudžeto lėšas, 2020 metais tikslinių kompensacijų (slaugos ir priežiūros (pagalbos)) gavėjams kompensuojama 10 procentų dėl socialinių

išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinojo įstatymo taikymo neišmokėtų sumų. Planuojama, kad 2021 metais tikslinių kompensacijų (slaugos ir priežiūros (pagalbos)) gavėjams bus kompensuojama dar 10 procentų dėl socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinojo įstatymo taikymo neišmokėtų sumų.

11 uždavinys. Mokėti išmokas vaikams.

01 priemonė. Išmokų vaikams mokėjimas;

02 priemonė. Išmokų vaikams administravimo išlaidų kompensavimas.

03 priemonė. Vienkartinių išmokų vaikams, skirtų COVID-19 (koronaviruso infekcijos) pandemijos padariniams mažinti, mokėjimas.

12 uždavinys. Organizuoti maisto iš intervencinių atsargų tiekimą labiausiai nepasiturintiems asmenims.

01 priemonė. Maisto nepasiturintiems asmenims tiekimas.

13 uždavinys. Kompensuoti važiavimo išlaidas.

01 priemonė. Vežėjų negautoms pajamoms kompensuoti: vežėjų išlaidų, susijusių su lengvatu taikymu, kompensavimas.

14 uždavinys. Užtikrinti socialinių paslaugų teikimą socialinės rizikos asmenims krizės, benamystės atveju.

01 priemonė. Priemonės, susijusios su socialiai pažeidžiamais asmenimis: laikino apnakvindinimo ir apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugų finansavimas. Taip pat finansuojamos prevencijos priemonės, skirtos nuo smurto artimoje aplinkoje nukentėjusiems asmenims.

15 uždavinys. Teikti kokybiškas socialines paslaugas Alytaus rajono gyventojams.

01 priemonė. Socialinės paramos skyriaus veiklos organizavimas.

Socialinės paslaugos apima stacionarių ir nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų teikiamas paslaugas asmenims ar asmenų grupėms bei bendrąsias socialines paslaugas, teikiamas bendruomenėje ar kliento namuose. Pagrindinis socialinių paslaugų sistemos uždavinys – teikti socialinę pagalbą įvairiomis nepiniginėmis formomis ir globos pinigais tiems žmonėms, kurie negali patys savimi pasirūpinti. Vykstant sparčiam visuomenės senėjimo procesui, daugėja skurstančių šeimų, didėja socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų bei neįgaliųjų skaičius. Poreikių socialinėms paslaugoms turi įvairios žmonių grupės: socialinių problemų turinčios šeimos, vieniši seni žmonės, tėvų globos netekę vaikai, našlaičiai, arba piktnaudžiaujantys alkoholiu. Tam reikalingi kompetentingi profesiniu požiūriu darbuotojai, kurie galėtų adekvačiai veikti pagalbos reikalaujančioje aplinkoje.

16 uždavinys. Socialinių paslaugų teikimo organizavimas įstaigose.

01 priemonė. Gimnazijų ir jų skyrių veiklos organizavimas. Teikiamos lankomosios priežiūros paslaugos Alytaus r. Butrimonių gimnazijoje.

17 uždavinys. Skirti finansinę išmoką asmenims, registruojantiems kūdikio gimimą Alytaus rajono savivaldybėje bei deklaruojantiems gyvenamąją vietą Alytaus rajone.

01 priemonė. Išmokėti pinigines išmokas šeimai, gimus kūdikiui. Skiriamos vienkartinės išmokos dydis nustatomas 500 Eurų už gimusį kūdikį. Išmoka gali būti skiriama šeimai, kuri Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo numatyta tvarka ne trumpiau nei 1 metus deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtraukta į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą Alytaus rajono savivaldybėje, kai gimusio vaiko deklaruota gyvenamoji vieta registruojama Alytaus rajono savivaldybėje. Šią strateginio plano nuostatą detalizuoja savivaldybės administracijos

direktoriaus patvirtintas tvarkos aprašas.

18 uždavinys. Gerinti asmens higienos ir priežiūros paslaugų prieinamumą Alytaus rajono gyventojams.

01 priemonė. Asmens higienos ir priežiūros (dušo, skalbimo) paslaugų Alytaus rajone finansavimas. Įgyvendinant šį uždavinį, užtikrinama socialinio būsto plėtra ir jų kokybės gerinimas.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Alytaus rajone 2019 m. liepos 1 d. gyveno 26023 gyventojai, iš jų 23842 gyventojai gyvena kaime. 3000 gyventojų, t. y. 11,5 proc. visų Alytaus rajone gyvenančių asmenų, gyvena būstuose be patogumų, neturi finansinių ar techninių galimybių savo namuose įsirengti dušą (pirtį) bei įsigyti skalbyklę, todėl susiduria su sunkumais tenkinant asmeninės higienos poreikius.

Alytaus rajono savivaldybėje asmeninės higienos ir priežiūros paslaugas 2016 metais teikė Alytaus rajono savivaldybės Miroslavo globos namų Simno neįgaliųjų dienos centras ir Daugų socialinės priežiūros centras (toliau – centrai). Šiomis paslaugomis per 2016 metus pasinaudojo 140 asmenų. Dėl didelių atstumų kaimo vietovėse didžioji dalis asmenų, kuriems buvo suteiktos asmeninės higienos ir priežiūros paslaugos, yra Daugų ir Simno seniūnijų gyventojai. Kitų rajono seniūnijų gyventojai turėjo mažai galimybių naudotis centrų teikiamomis paslaugomis, nors poreikis tokioms paslaugoms yra. Dušo ir skalbimo paslaugų pageidautų apie 300 rajono šeimų (1000 asmenų).

Šia priemone bus sudarytos sąlygos plėtoti asmeninės higienos ir priežiūros (dušo, skalbimo) paslaugas Alytaus rajono savivaldybėje, užtikrinant rajono gyventojams, gyvenantiems būstuose be patogumų, minimalių asmeninės higienos ir priežiūros poreikių tenkinimą, skatinant vietos bendruomenių ir savivaldybės bendradarbiavimą bei remiant vietos bendruomenines organizacijas, teikiančias dušo, skalbimo paslaugas.

19 uždavinys. Užtikrinti neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimą.

01 priemonė. Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimui užtikrinti. Siekiant užtikrinti neveiksnių asmenų lygias galimybes, Alytaus rajono savivaldybės neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisija peržiūrės neveiksnių tam tikroje srityje asmenų būklę ir priims sprendimus dėl tikslingumo kreiptis į teismą dėl teismo sprendimų, kuriais asmenys pripažinti neveiksniais tam tikroje srityje, peržiūrėjimo.

20 uždavinys. Užtikrinti kompleksinių paslaugų Alytaus rajono šeimoms teikimą.

01 priemonė. Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas.

Siekdama sudaryti sąlygas Alytaus rajono šeimoms gauti kompleksiskai teikiamas paslaugas, Siekdama sudaryti sąlygas Alytaus rajono šeimoms gauti kompleksiskai teikiamas paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą ir siekiant įgalinti šeimas įveikti iškilusius sunkumus ir krizes, Alytaus rajono savivaldybės administracija įgyvendina projektą „Alytaus rajono bendruomeniniai šeimos namai“ pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.4.1-ESFA-V-416 „Kompleksinės paslaugos šeimai“. Projektu siekiama įgyvendinti Lietuvos Respublikos šeimos stiprinimo įstatymo nuostatas, numatant šeimų stiprinimo priemones ir užtikrinant galimybes:

- šeimoms gauti būtiną kompleksinę pagalbą, siekiant stiprinti šeimos gebėjimus savarankiškai spręsti savo socialines problemas, motyvaciją kurti saugią, sveiką ir darnią aplinką savo šeimoje;
- socialinius sunkumus patiriančioms šeimoms ir vienišioms tėvams kompleksinę pagalbą gauti kuo arčiau jų gyvenamosios vietos tam, kad būtų sudarytos sąlygos šeimos nariams įveikti socialinius sunkumus, derinti šeimos ir darbo išsipareigojimus;
- stiprinti šeimos narių sveikatą, ypač daug dėmesio skiriant žalingų įpročių prevencijai;
- sudaryti galimybę sutuoktiniams pasinaudoti taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) paslaugomis,

sprendžiant kilusius ginčus dėl vaikų ar santuokos nutraukimo.

Projekto veiklos:

Šeimų konsultavimas, informavimas

Organizuojami pozityvios tėvystės mokymai:

- Tėvystės įgūdžių ugdymo grupės
- Individualios socialinės konsultacijos tėvystės gebėjimų ugdymo ir stiprinimo klausimais
- Individualios psichologinės konsultacijos tėvystės gebėjimų ugdymo ir stiprinimo klausimais

Teikiama psichosocialinė pagalba:

- Individualios psichologinės ir socialinės konsultacijos
- Grupinės psichologinės konsultacijos

Teikiamos šeimoms įgūdžių ugdymo ir sociokultūrinės paslaugos:

- Šeimų klubai
- Užsiėmimai-paskaitos šeimų klubų dalyviams
- Žygiai šeimoms
- Šeimų stovyklos

Organizuojamos vaikų priežiūros, pavėžėjimo į užsiėmimus paslaugos

Organizuojamos mediacijos paslaugos

Teikiama asmeninė pagalba neįgaliesiems

Organizuojama pagalba asmenims (šeimoms,) susiduriantiems su gyvenimo sunkumais, įtakotais

COVID-19 ligos

Rezultato vertinimo kriterijai:

Lėšos skiriamos socialinės apsaugos įgyvendinimui, tūkst. Eur – 11449,8

21 uždavinys. Patirtos žalos kompensavimas dėl ekstremalios situacijos Alytaus rajone

01 priemonė. Patirtai žalai kompensuoti dėl ekstremalios situacijos, kilus gaisrui Alytaus miesto padangų perdirbimo įmonėje UAB „Ekologistika“. Priemone siekiama paskirstyti lėšas, gautas iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo ir patenkinti prašymus dėl ekstremalios situacijos gaisro metu patirtų nuostolių kompensavimo. Pirmuoju etapu patirti nuostoliai buvo kompensuoti 92 ūkininkams, BĮ Alytaus rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biurui, BĮ Alytaus rajono savivaldybės Priešgaisrinės apsaugos tarnybai, BĮ Alytaus rajono savivaldybės administracijai. 2020 m. nuostoliai turėtų būti kompensuoti ūkininkams ir kitiems nukentėjusiems subjektams, pateikusiems prašymus.

02 priemonė. Savivaldybės patirtoms išlaidoms kompensuoti esant ekstremaliajai situacijai, paskelbtai visose šalyje dėl masinio užsieniečių antplūdžio.

03. priemonė. Asmens sveikatos priežiūros įstaigų patirtoms išlaidoms darbo užmokesčiui kompensuoti.

22 uždavinys. Patirtoms išlaidoms kompensuoti, siekiant šalinti COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) padarinius ir valdyti jos plitimą esant valstybės lygio ekstremaliajai situacijai.

01 priemonė. Kompensuotos patirtos išlaidos savivaldybei, jai priklausančioms tarnybos ir biurams bei visoms švietimo įstaigoms, siekiant šalinti COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) padarinius ir valdyti jos plitimą esant valstybės lygio ekstremaliajai situacijai.

23 uždavinys. Sudaryti sąlygas asmenims gauti paramą būstui įsigyti ir išsinuomoti.

Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme nustatyta, kad parama būstui įsigyti ar išsinuomoti gali būti teikiama asmenims (šeimoms) mokant būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją. Kompensacijos dydis asmenims ar šeimoms priklauso nuo šeimos narių skaičiaus ir nuomojamo būsto naudingojo ploto, faktiškai tenkančio vienam asmeniui ar šeimos nariui, tačiau negali viršyti nuomos mokesčio. Priklausomai nuo nuomojamo būsto ploto vienam asmeniui kompensacija gali siekti nuo 46,40 iki 64,96 Eur per mėnesį, dviejų asmenų šeimai – nuo 64,96 iki 90,94 Eur per mėnesį, trijų asmenų šeimai nuo 83,52 iki 116,93 Eur per mėnesį, o keturių ir daugiau asmenų šeimai, priklausomai nuo nuomojamo būsto ploto, nuo 25,52 iki 35,73 Eur per mėnesį vienam šeimos nariui.

Šios programos tikslu siekiama išplėsti galimybes apsirūpinti būstu asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą.

Šio tikslo įgyvendinimas užtikrinamas įgyvendinant šį uždavinį:

01 priemonė. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijoms. Įgyvendinant 01 priemonę „Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos“ planuojama teikti būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijas asmenims ar šeimoms, turinčioms teisę gauti kompensaciją pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą.

Rezultato vertinimo kriterijai:

Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos gavėjų skaičius, vnt. – 5.

24 uždavinys. Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėje.

01 priemonė. Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėje. Tikslas – skatinti gyvenamųjų vietovių bendruomenių savarankiškumą tenkinant viešuosius jų narių (gyventojų) poreikius, stiprinti narių (gyventojų) sutelktumą ir tarpusavio pasitikėjimą, bendruomeninę veiklą, sudaryti sąlygas bendruomeninėms organizacijoms dalyvauti priimant sprendimus dėl bendruomenių narių (gyventojų) socialinių ir viešųjų poreikių tenkinimo.

Programos tikslas	Stiprinti sveikatos priežiūrą, užtikrinant kokybiškas ir visiems prieinamas asmens ir visuomenės sveikatos paslaugas, skatinant visų amžiaus grupių gyventojus rūpintis sveikatos išsaugojimo galimybėmis	Kodas	02
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: šiuo tikslu siekiama įgyvendinti sveikatos politiką savivaldybės lygiu, realizuoti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytas savivaldybių savarankiškas funkcijas – pirminės asmens sveikatos priežiūros ir visuomenės sveikatos priežiūros organizavimą, savivaldybės sveikatos programų rengimą ir įgyvendinimą, paramą savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai, taip pat valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) atitinkamų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymą ir antrinės sveikatos priežiūros organizavimą įstatymų nustatytais atvejais užtikrinti kokybiškas ir prieinamas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas Alytaus rajono savivaldybės gyventojams. Numatoma efektyviai formuoti sveikatos priežiūros sistemą, nustatyti infrastruktūros gerinimo ir sveikatos priežiūros įstaigų modernizavimo prioritetus (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas). Apimama sveikatos priežiūros Alytaus rajono savivaldybės gyventojams organizavimas: asmens sveikatos

priežiūra, valstybės licencijuotų fizinių ir juridinių asmenų veikla, kurios tikslas laiku diagnozuoti asmens sveikatos sutrikimus ir užkirsti jiems kelią, padėti atgauti ir sustiprinti sveikatą, visuomenės sveikatos priežiūra - organizacinių, teisinių, ekonominių, techninių, socialinių bei medicinos priemonių, padedančių įgyvendinti ligų ir traumų profilaktiką, išsaugoti visuomenės sveikatą bei ją stiprinti, visuma.

Siekiant įgyvendinti šį tikslą iškeliami šie uždaviniai:

01 uždavinys. Kompensuoti dantų protezavimo paslaugas socialiai pažeidžiamų grupių gyventojams.

01 priemonė. Dantų protezavimas. Tyrimai rodo, jog Lietuvos gyventojų dantų būklė prasta: beveik visų priešmokyklinio amžiaus vaikų dantų emalis yra pažeistas ėduonies, o vyresniojo amžiaus gyventojų gyvenimo kokybė itin prasta dėl bedantystės. Dantų nebuvimas sukelia bendrus organizmo susirgimus – virškinamojo trakto bei žandikaulio sąnario patologiją.

Gyventojams nemokama dantų protezavimo paslauga kompensuojama teisės aktais nustatyta tvarka iš privalomojo sveikatos draudimo fondo pagal sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintą tvarką. Eilėje reikia laukti vidutiniškai 3 metus. Šiuo uždaviniu siekiama sumažinti gyventojų, laukiančių dantų protezavimo paslaugų, eilę, skiriant papildomus asignavimus dantų protezavimo paslaugoms suteikti.

02 uždavinys. Organizuoti ir užtikrinti visuomenės sveikatos specialiosios rėmimo programos vykdymą.

01 priemonė. Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo programos vykdymas. Viena iš savivaldybių savarankiškųjų funkcijų – savivaldybės sveikatos programų rengimas ir įgyvendinimas. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 41 straipsnis reglamentuoja Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos vykdymą. Savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba nustato Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų naudojimo prioritetus ir aprobuoja savivaldybės visuomenės sveikatos programų projektus. Konkurso būdu parenkami ir finansuojami sveikatos projektai, kurie skatina stiprinti visuomenės sveikatą, vykdo užkrečiamųjų ligų, neinfekcinių ligų profilaktiką ir kontrolę, psichikos ligų, priklausomybių ir savižudybių prevenciją, aplinkos kokybės rodiklių stebėseną ir pan. Vykdamas sveikatinimo projektus siekiama saugoti ir stiprinti savivaldybės gyventojų sveikatą, mažinti sergamumą ir mirtingumą dėl labiausiai paplitusių priežasčių, skatinti visuomenės aktyvų dalyvavimą sveikatinimo veikloje.

03 uždavinys. Teikti kitas aktualias savivaldybės gyventojams asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

01 priemonė. Sveikatos priežiūros paslaugų programos vykdymas. Vadovaujantis Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo nuostatomis, atsižvelgdami į epidemiologinę užkrečiamųjų ligų situaciją savivaldybės teritorijoje, surinktą ir įvertintą, vadovaujantis visuomenės sveikatos stebėseną reglamentuojančiais teisės aktais, viena iš prioritetinių sveikatos apsaugos srities kryptių savivaldybėje yra nustatoma - užkrečiamųjų infekcinių ligų, ypač tuberkuliozės, prevencija bei jų profilaktikos priemonių diegimas, siekiant sumažinti sergamumą jomis ir užkirsti kelią jų plitimui šių ligų židiniuose.

Vadovaujantis aukščiau nurodytomis nuostatomis ir siekiant įgyvendinti šį uždavinį bus vykdomos šios priemonės:

1. ankstyvas sergančiųjų tuberkulioze išaiškinimas, atliekant tuberkulino mėginių tikslinių grupių asmenims;

2. profilaktinių priemonių taikymas užkrečiamųjų infekcinių ligų (ypač tuberkuliozės) židiniuose.

Lėtinių neinfekcinių ligų prevencijos ir paplitimo vertinimo rodikliais pasirenkami Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje vykdomos vadovaujantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės

sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Rodiklių skaitmeninė išraiška individualizuojama Šviesoforo principu, kaip tai numatyta visuomenės sveikatos stebėseną reglamentuojančiuose teisės aktuose, naudojant savivaldybės, Lietuvos (minimalią / maksimalią) rodiklių reikšmės, pagrindiniu laikant rodiklį - „Santykis: savivaldybė / Lietuva“, kuriam be skaitmeninės reikšmės suteikiama ir Šviesoforo spalva, t. y. jeigu reikšmė patenka į prasčiausių savivaldybių kvintilių grupę žymima raudona spalva, jeigu patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę – geltona, o jeigu į geriausių – žalia.

Tikslas, kad raudonos spalvos rodikliai sudarytų ne daugiau nei 30 proc. visų aukščiau išvardintų rodiklių.

04 uždavinys. Sukurti pagalbos sistemą asmenims, nesaikingai vartojantiems alkoholį arba priklausomiems nuo jo ir jų šeimoms, siekiant mažinti jų socialinę atskirtį, ugdyti socialinius įgūdžius bei padėti jiems integruotis į visuomenę ir darbo rinką.

01 priemonė. Priklausomybės ligų mažinimas Alytaus rajono savivaldybėje. Žmonės, susidūrę su alkoholizmo problema, dažnai nežino, ką daryti ir kaip padėti. Dažnai alkoholizmo problema šeimoje yra laikoma gėdinga ir slepiama nuo aplinkinių. Dėl šios priežasties šeima užsidaro savyje, kenčia ir neieško pagalbos.

Pritardama nuomonei, kad sergančiųjų priklausomybės ligomis gydymas ir rehabilitacija – kompleksinis procesas, apimantis sveikatos ir socialinės apsaugos priemones, koordinuojamas ir stebimas procesas, apimantis tiek prevencines, tiek ir sveikatos bei socialinės srities priemones, Alytaus rajono savivaldybė taiko savarankiškas priemones, stengiasi formuoti teigiamą bendruomenės požiūrį į blaivybę, sveikos gyvensenos nuostatas, numatyti ir pritaikyti kompleksinės pagalbos priemones, esant priklausomybės ligoms.

Uždavinio įgyvendintojai – savivaldybės teritorijoje veikiančios asmens ir visuomenės sveikatos įstaigos, struktūriniai savivaldybės administracijos padaliniai, valstybės tarnautojai ir pagal darbo sutartis dirbantys darbuotojai, nevyriausybinės organizacijos. Uždavinio įgyvendinimui yra numatytos tiek finansinių išteklių reikalaujančios pagalbos priemonės (nuvežimas iki gydymo (reabilitacijos) įstaigos, mokamų gydymo paslaugų (ir / ar medikamentų) apmokėjimas), informacijos sklaida, prevencinės akcijos, tiek ir žmogiškieji aspektai (motyvuojantys, palaikantys, globojantys asmenį darbuotojai, pagalbos kreipimosi schema, grįžtamojo ryšio galimybės).

05 uždavinys. Užtikrinti kokybiškas ir gyventojams prieinamas sveikatos priežiūros paslaugas savivaldybėje.

01 priemonė. Savivaldybės sveikatos apsaugos specialisto išlaikymas. Siekiant veiksmingai, tikslingai ir kokybiškai teikti asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas savivaldybės teritorijoje, įgyvendinti teisės aktais numatytas prievoles ir pareigas, reikalinga tinkamas aukščiau paminėtų veiklų koordinavimas, tarpinstitucinio bendradarbiavimo užtikrinimas ir kitos organizacinės priemonės, siekiant įgyvendinti šį ir kitus užsibrėžtus uždavinius. Savivaldybės gydytojas koordinuoja visus aukščiau minėtus uždavinius, organizuoja savivaldybės sveikatos programų rengimą ir įgyvendinimą, prognozuoja visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros problemas bei perspektyvas savivaldybėje, koordinuoja savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigų funkcijų vykdymą. Taip pat pagal kompetenciją įgyvendina kitas teisės aktuose numatytas funkcijas. Tarp prioritetinių funkcijų ir uždavinio įgyvendinimo priemonių išskirtinos šios:

- tabako vartojimo prevencijos priemonės (projektų rengimas, koordinavimas, įgyvendinimas, esant poreikiui nerūkymo zonų įrengimas);
- alkoholio vartojimo prevencijos priemonės (projektų rengimas, koordinavimas, įgyvendinimas);
- žmonių užkrečiamų ligų profilaktikos priemonės (projektų rengimas, koordinavimas,

įgyvendinimas, konsultacijų teikimas užkrečiamųjų ligų ir profilaktikos klausimais, informacijos teikimas visuomenei apie Alytaus rajono gyventojams diagnozuojamas infekcines ligas ir jų profilaktikos priemonės (taip pat ir skiepus) bei epidemiologinę situaciją savivaldybėje), dalyvavimas kitose teisės aktais numatytose veiksmų priemonėse;

- triukšmo valdymo prevencinių priemonių, tokių kaip reagavimas į individualius skundus dėl triukšmo, triukšmo lygio matavimai tikslinėse savivaldybės vietose ir konkrečių pasiūlymų, sprendžiančių triukšmo problemas (jeigu yra pagrįstas tyrimais) teikimas savivaldybės tarybai, pritaikius prevencines priemones, jų veiksmingumo koordinavimas, kitų su triukšmo valdymu ir prevencija susijusių priemonių vykdymas, koordinavimas, kaip tai numato Triukšmo valdymo įstatymas.

06 uždavinys. Gerinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų kokybę ir prieinamumą.

01 priemonė. Medicininės įrangos atnaujinimas Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninėje. Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė siekia atnaujinti medicininę įrangą, todėl kreipėsi į Alytaus rajono savivaldybę, kaip vieną iš galimų finansuotojų. Alytaus rajono savivaldybė buvo sutikusi prisidėti prie kompiuterinės tomografijos įrenginio įsigijimo, tačiau jo įsigijimas buvo finansuotas iš LR Sveikatos ministerijos lėšų. Todėl, dabar numatytus asignavimus prašoma skirti deguonies generatoriaus įsigijimui, kadangi, padidėjus deguonies naudojimui, turimo deguonies generatoriaus pajėgumų ligoninei neužtenka. Dėl visuomenės senėjimo Alytaus regione didėja sveikatos paslaugų poreikis ir reikia pritaikyti sveikatos priežiūrą prie didėjančio senyvo amžiaus žmonių skaičiaus. Priemonę „Medicininės įrangos atnaujinimas Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninėje“ įgyvendins Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė.

02 priemonė. Asmens sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų kokybės gerinimas. Asmens sveikatos priežiūros įstaigoms būtinas pakankamas finansavimo užtikrinimas, jog būtų įmanoma reikiamu laiku atnaujinti patalpas, techninę ir technologinę bazę, įsigyti šiuolaikišką įrangą, išlaikyti aukštos kvalifikacijos medicinos personalą. Todėl būtinas finansavimo užtikrinimas sveikatos priežiūros įstaigų paslaugų kokybei gerinti, gydymo materialinei, techninei bazei stiprinti, siekiant užtikrinti teikiamų sveikatos paslaugų kokybę ir prieinamumą gyventojams.

Rezultato vertinimo kriterijai:

asmenų, gavusių sveikatos priežiūros paslaugas, skaičius – 6500.

Programos tikslas	Teikti pirminę teisinę pagalbą savivaldybės gyventojams	Kodas	03
-------------------	---	-------	----

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: vienas iš pagrindinių tikslų yra efektyvus ir kokybiškas teisinės pagalbos suteikimas, teisinių konsultacijų, teisinės informacijos pateikimas gyventojams, dokumentų projektų teisiniais klausimais parengimas.

Tikslui pasiekti iškeltas uždavinys:

01 uždavinys. Sudaryti sąlygas savivaldybės gyventojams gauti kvalifikuotą teisinę pagalbą.

01 priemonė. Valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas.

Uždavinys įgyvendinamas taip:

Visuomenė informuojama apie teisinės pagalbos teikimą.

Svarbu, kad gyventojai žinotų, jog yra galimybė gauti nemokamą pirminę teisinę pagalbą visiems rajono gyventojams vienodomis sąlygomis nepaisant jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, o nemokamą antrinę teisinę pagalbą-priklausomai nuo asmenų turto ir pajamų lygio, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai tokia pagalba teikiama neatsižvelgiant į turtą ir

pajamas, teisinės pagalbos teikimo apimtis, tvarką, priėmimo pas savivaldybės teisininkus laiką ir pan. Tam būtina kiek įmanoma plačiau (internete, spaudoje, kitose visuomenės informavimo priemonėse), atsižvelgiant į savivaldybės finansines galimybes, šviesti gyventojus šiuo klausimu, skelbiant informacinius pranešimus apie pirminės teisinės pagalbos teikimą ir pan.

Tarnautojų, teikiančių pirminę teisinę pagalbą ir organizuojančių jos teikimą, švietimas, įgijant būtinos teisinės literatūros ir norminės medžiagos

Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybės teikiamos konsultacijos ir informacija gyventojams apima įvairias veiklos sritis ir susijęs su įvairių teisės šakų norminių aktų bei teisminės praktikos išmanymu, svarbu, kad valstybės tarnautojai nuolat atnaujintų savo žinias, išgydami naujausią teisinę literatūrą. Tarnautojų, teikiančių pirminę teisinę pagalbą ir organizuojančių jos teikimą aprūpinimas tam reikalingomis kanceliarinėmis prekėmis, ryšio ir kitomis darbo priemonėmis.

01 priemonė. Valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas.

Rezultato vertinimo kriterijai:

pagrįstų skundų dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo skaičius, proc. – ne daugiau kaip 7 proc. nuo visų gautų skundų dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo.

Programos tikslas	Patenkinti žmonių gyvybinius poreikius, sudaryti orumo nežeminančias gyvenimo sąlygas	Kodas	04
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Patenkinti žmonių gyvybinius poreikius, sudaryti orumo nežeminančias sąlygas. Siekiant sudaryti sąlygas kvalifikuotai socialinei globai, kurios paskirtis užtikrinti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimą pensinio amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia, kurie negali savarankiškai gyventi savo namuose ir jiems būtina nuolatinė globa bei priežiūra. Atsižvelgiant į globos namų gyventojų savarankiškumo lygį, poreikius ir interesus, užtikrinti jų saviraišką, skatinti ir padėti integruotis į visuomenę. Ieškoti įvairesnių paslaugų teikimo formų bei metodų, užtikrinti jų tikslingumą.

Strateginio veiklos plano priemonės yra įgyvendinamos remiantis dviem antidiskriminaciniais įstatymais: Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymu ir Lygių galimybių įstatymu.

Programos tikslas įgyvendinimas vykdant uždavinį :

01 uždavinys. Užtikrinti senyvo amžiaus asmenų ir asmenų, turinčių negalią, kokybišką socialinę priežiūrą ir globą socialinių paslaugų įstaigose.

01 priemonė. Alytaus rajono Miroslavo globos namų veiklos organizavimas. Siekti sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį. Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmens, šeimos, bendruomenės socialinėms problemoms kilti, taip pat visuomenės socialiniam saugumui užtikrinti. Šeimoms patiriančios socialinę riziką, vaiko laikinajai priežiūrai, suaugusiems asmenims su negalia ir jų šeimoms, senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms, suaugusiems asmenims, patiriantiems socialinę riziką, ir jų šeimoms, teikiamos:

bendrosios socialinės paslaugos (informavimas; konsultavimas; tarpininkavimas ir atstovavimas; transporto organizavimas; sociokultūrinės paslaugos; kitos bendrosios socialinės paslaugos);

specialiosios socialinės paslaugos, kurios skirstomos į socialinę priežiūrą (pagalba į namus; socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas; laikinas apnakvindinimas; psichosocialinė

pagalba, laikinas apgyvendinimas; dienos socialinė priežiūra) ir socialinę globą (trumpalaikė socialinė globa; laikino atokvėpio paslauga; ilgalaikė socialinė globa).

Pagalbos į namus paslaugos teikiamos asmens namuose, padedančios asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugos teikiamos asmenims (šeimoms) dienos metu, siekiant palaikyti ir atkurti savarankiškumą atliekant įvairias visuomeniniame ar asmeniniame (šeimoms) gyvenime reikalingas funkcijas. Psichosocialinė pagalba teikiama asmenims, išgyvenantiems krizę ar patyrusiems stiprius išgyvenimus, apimanti socialinę, psichologinę pagalbą. Ši paslauga teikiama asmenims, patyrusiems smurtą artimoje aplinkoje. Laikino apgyvendinimas paslauga – tai laikinos nakvynės, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo bei kitų būtinųjų paslaugų suteikimas asmenims, neturintiems gyvenamosios vietos ar dėl patirto smurto negalintiems ja naudotis. Laikino apnakvindinimo paslaugos tai nakvynės ir būtinųjų paslaugų (asmens higienos, buitinių) suteikimas asmenims krizių atvejais ar dėl iškilusių problemų, dėl kurių kyla grėsmė asmens sveikatai ar gyvybei. Ilgalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia

– visuma paslaugų, kuriomis visiškai nesavarankiškam asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinė specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba. Laikino atokvėpio paslauga teikiama suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, kuriuos namuose prižiūri ir (ar) globoja (rūpina) kartu gyvenantys šeimos nariai, artimieji, laikinai dėl tam tikrų priežasčių negalintys jais pasirūpinti.

Strateginio veiklos plano priemonės yra įgyvendinamos remiantis dviem antidiskriminaciniais įstatymais: Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymu ir Lygių galimybių įstatymu.

Rezultato vertinimo kriterijus –

asmenų gavusių ilgalaikę, trumpalaikę socialinę globą globos įstaigoje skaičiaus kitimas – 49.

02 priemonė. Alytaus rajono Pivašiūnų globos namų veiklos organizavimas. Teikiamos socialinės paslaugos skirstomos į:

1.1. bendrąsias socialines paslaugas (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, maitinimo organizavimas, aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne, transporto organizavimas, sociokultūrinės paslaugos, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas, kitos bendrosios socialinės paslaugos);

1.2 specialiąsias socialines paslaugas:

1.2.1. socialinę globą (dienos socialinė globa, trumpalaikė socialinė globa, ilgalaikė socialinė globa).

Rezultato vertinimo kriterijus:

Asmenų, gavusių ilgalaikę/trumpalaikę socialinę globą globos įstaigoje skaičiaus kitimas - 22. Iš jų: 12 moterų ir 10 vyrų.

02 uždavinys. Organizuoti socialinės priežiūros paslaugų teikimą socialinę riziką patiriantiems vaikams ir jų šeimoms, suaugusiems asmenims ir jų šeimoms.

Įgyvendinat uždavinį bus padedama siekti sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ir stiprinti gebėjimus ir galimybes spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį. Šios socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmens, šeimos, bendruomenės socialinėms problemoms kilti, taip pat visuomenės socialiniam saugumui užtikrinti. Šeimoms patiriančioms socialinę riziką pagalbos užtikrinimui, vaiko laikinajai priežiūrai užtikrinti yra pasitelkiamos dvi priemonės:

01 priemonė. Psichosocialinės pagalbos teikimas socialinę riziką patiriantiems suaugusiems

asmenims ir jų šeimoms. Psichosocialinė pagalba teikiama asmenims, išgyvenantiems krizę ar patyrusiems stiprius išgyvenimus, apimanti socialinę, psichologinę pagalbą. Ši paslauga teikiama smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims;

02 priemonė. Socialinės priežiūros paslaugų teikimas vaikams ir jų šeimoms. Ši priemonė užtikrina vaiko laikinąją priežiūrą, apgyvendinant vaiką kartu su jų šeimomis (tėvais) socialinę priežiūrą teikiančioje socialinių paslaugų įstaigoje. Vaikams ir jų šeimoms bus teikiamos sekančios socialinės paslaugos: informavimas, konsultavimas, apgyvendinimas, psichologinė – psichoterapinė pagalba, minimalių buitinių ir asmeninės higienos paslaugų organizavimas (virtuvėlė, dušas, skalbimo paslaugos ir pan.), darbo įgūdžių ugdymas, kasdieninio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir (ar) palaikymas, ir (ar) atkūrimas (savitvarka, asmens higiena, sveikos gyvensenos įgūdžiai, namų ruošos darbai, namų saugumas, švaros virtuvėje ir namuose palaikymas, maisto ruošimas, biudžeto planavimas, pinigų taupymas ir valdymas, naudojimasis banko paslaugomis, apsipirkimas, orientavimasis aplinkoje ir pan.), esant poreikiui suteikiamos sveikatos priežiūros paslaugos, tėvystės įgūdžių ugdymo paslaugos.

Programos tikslas	Užtikrinti kokybiškas ir gyventojams prieinamas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas savivaldybėje	Kodas	05
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Pagal PSO (pasaulinė sveikatos organizacija) „sveikata - tai visiškas fizinis, dvasinis ir socialinis gerbūvis, o ne tik ligos ar negalavimų nebuvimas“. Sveikas, kupinas jėgų, energingas žmogus gali gyventi visavertį gyvenimą, patirti darbo ir kūrybos džiaugsmą. Moksliniais tyrimais nustatyta, kad 50% žmogaus sveikata priklauso nuo gyvensenos, 30-40% nuo jį supančios aplinkos, 10-15% nuo paveldėjimo ir tik 8-10% nuo sveikatos apsaugos. Kiekvienam žmogui suteiktas tam tikras sveikatos potencialas, kurį jis turi stiprinti visą gyvenimą jis pats turi rūpintis sveikata, stiprinti ir gerinti ją. O tam reikia laikytis tam tikrų gyvensenos principų: sveikos mitybos, fizinių ir psichoemocinių galių stiprinimo, fizinio lavinimosi ir grūdinimosi. Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras – įstaiga, kurios kryptis ir yra ne jau išsivysčiusių ligų diagnostika ir gydymas, bet šių ligų prevencija ir profilaktinių priemonių taikymas tam, kad ligos nesivystytų, todėl siekiama stiprinti Alytaus rajono gyventojų sveikatą, didinant gyventojų atsakomybę už savo sveikatą, vykdam Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą visuomenės sveikatos priežiūrą, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas. Pagrindinės taikomos priemonės: sveikatos mokymas, aktyvūs fizinio aktyvumo užsiėmimai, akcijos, sveikatos žinių sklaida ir k t.

01 uždavinys. Užtikrinti prieinamas ir kokybiškas visuomenei sveikatos priežiūros paslaugas visų amžiaus grupių rajono gyventojams.

01 priemonė. Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro išlaikymas ir veiklos organizavimas.

Uždavinys įgyvendinamas:

- **Taikant šiuolaikiškas, metodiškai pagrįstas priemones užtikrinti prieinamas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas Alytaus rajono ugdymo įstaigose.**

Kiekvienos visuomenės svarbiausias uždavinys yra užtikrinti sveiką vaikų gyvenimo pradžią ir jo tolesnį vystymąsi sudarant tam palankią aplinką. Mokykla yra palanki vieta puoselėti vaikų sveikatą, formuoti gyvenimo įgūdžius, tarp jų sveikos gyvensenos, plėtoti veiklą atsižvelgiant į vaiko raidos ypatumus. Kryptinga visuomenės sveikatos priežiūra - orientuota į vaikų raidą veikla pritaikoma prie besimokančiojo amžiaus tarpsnio ypatumų bei emocinės būklės. Jaunesniems ar nerimastingiems vaikams labiau reikalinga struktūrinė, konkrečia patirtimi besiremianti veikla, bet ir jiems, kiek įmanoma, turi būti suteiktas savarankiškumas ir galimybė dirbti savarankiškai. Vaikams augant,

didėja jų gebėjimas suvokti vykstančius procesus, naudoti labiau kompleksines ir abstrakčias idėjas bei principus. Jau vaikystėje turėtų būti diegiamas supratimas, kad reikia rūpintis ir kitų sveikata. Prastos socialinės sąlygos, aplinka, kurios jie negali pakeisti, įgūdžių trūkumas neskatina imtis veiklos, saugančios ir stiprinančios sveikatą, todėl mokyklose dirbantys visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, bendradarbiaudami su ugdymo įstaigomis ir kitais socialiniais partneriais, turi taikyti novatoriškas ir kompleksines priemones, siekdami teigiamų pokyčių vaikų sveikatos profilaktikos srityje.

Organizuojama reguliarios visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos savivaldybės ugdymo įstaigose (paskaitos, praktiniai užsiėmimai, akcijos, konkursai, epidemiologinių duomenų rinkimas ir analizė ir pan.).

Alytaus rajono ugdymo įstaigose nuolat vyks koordinuota sveikatą stiprinanti veikla, kurios pagalba siekiama sustiprinti įstaigos bendruomenės ryšius, gerinti vaikų ir jaunimo gyvenimo kokybę, sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo įgūdžius, mažinti sergamumą, daug dėmesio skiriant patyčių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijai, nelaimingiems atsitikimams ir traumoms.

• **Užtikrinant prieinamas kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas visų amžiaus grupių rajono gyventojams, siekiant mažinti jų sergamumą ir mirtingumą, bei didinant jų pačių atsakomybę už savo sveikatos išsaugojimą.**

Viena iš šio uždavinio krypčių – sveikatos mokymas, kuris grindžiamas laisvu žmonių apsisprendimu dalyvauti vykdomoje veikloje. Tokiu pagrindu yra organizuojama ir vykdoma absoliučiai didžioji biuro vykdomų sveikatos mokymo veiklų. Kaip pavyzdžius galima pateikti: kasmetiniai sveikos gyvensenos užsiėmimai „Sveikas senėjimas“, kurie yra orientuoti į psichinės sveikatos gerinimą vyresniame amžiuje. Visuomenės informavimas vykdomas organizuojant renginius kasmetinėms tikslinėms datoms paminėti (judėjimo sveikatos labui diena; pasaulinė diena be tabako; pasaulinė širdies diena; tarptautinė pagyvenusių žmonių diena, pasaulinė psichikos sveikatos diena; pasaulinė stuburo diena, Europos sveikos mitybos diena; pasaulinė cukrinio diabeto diena; tarptautinė nerūkymo diena; Europos supratimo apie antibiotikus diena; pasaulinė AIDS diena). Šių datų minėjimas vykdomas rengiant viktorinas, seminarus, netradicines akcijas, kurių metu siekiama atkreipti rajono gyventojų dėmesį bei informuoti apie sveikatos problemas. Taip pat, vykdoma informacijos sklaida onkologinių ligų prevencijos, alkoholio, tabako, psichoaktyvių medžiagų vartojimo, širdies ir kraujagyslių ligų bei sveikos mitybos temomis. Sveikos gyvensenos skatinimas – veikla, kurios metu rajono gyventojai raginami keisti žalingus gyvensenos įpročius ir užsiimti sveikatai palankia veikla.

Reguliarios visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos savivaldybės gyventojams (fizinio aktyvumo užsiėmimai, sveikos gyvensenos skatinimo užsiėmimai, akcijos ir pan.).

• **Vykdam organizuotą, visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo ir kitų teisės aktų apspręstą visuomenės sveikatos stebėseną, siekiant surinkti pakankamai duomenų, kurie padėtų iškelti prioritетines visuomenės sveikatos sritis.**

Visuomenės sveikatos stebėseną - tikslingai organizuotą ir sistemingai atliekamą visuomenės sveikatos būklės, ją veikiančių visuomenės sveikatos rizikos veiksnių duomenų rinkimą, kaupimą, apdorojimą, saugojimą, analizę ir vertinimą, kaip tai nurodo visuomenės sveikatos monitoringo įstatymo nuostatos. Surinkę išsamią informaciją apie gyventojų sveikatos būklę ir ją lemiančius rizikos veiksnius, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai gali identifikuoti visuomenės sveikatos problemas ir visuomenės sveikatos stiprinimo prioritetus, taip pat remiantis objektyvia informacija planuoti ir įgyvendinti vietinės visuomenės sveikatos stiprinimo ir prevencijos programas.

02 uždavinys. Didinti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir jų spektrą Alytaus rajono savivaldybėje.

01 priemonė. Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro projektas „Sveikos gyvensenos

skatinimas Alytaus rajono savivaldybėje“ ir veiklos organizavimas.

Uždavinys įgyvendinamas, vykdant bendrai Europos Sąjungos lėšomis finansuojamą projektą „Sveikos gyvensenos skatinimas Alytaus rajono savivaldybėje“.

Daugiamečiai Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos duomenys rodo, kad mirtingumas dėl išorinių mirties priežasčių (skendimai, autoįvykiai, kritimai, savižudybės ir t. t.) jau ne vienerius metus užima trečią vietą mirtingumo priežasčių struktūroje. Viena iš labiausiai nerimą kelianti netyčinių mirtingumo dėl išorinių mirties priežasčių – atsitiktinis paskendimas. Mirtys dėl kraujotakos sistemos ligų užima trečią vietą. Siekiant mažinti sveikatos netolygumus ir gerinti savivaldybės gyventojų sveikatos rodiklius Alytaus rajone būtina didinti visuomenės sveikatos raštingumo lygį, gyventojų atsakomybę už jų pačių sveikatą ir jos išsaugojimą bei formuoti pozityvius jų sveikatos elgsenos pokyčius, pasitelkiant įvairias sveikatos ugdymo priemones. Projekto metu Alytaus rajono visuomenės sveikatos biuras vykdys įvairias visuomenę šviečiančias ir sveiką gyvenseną skatinančias veiklas visiems Alytaus rajono gyventojams: Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro infrastruktūros pritaikymas kokybiškam klientų aptarnavimui investuojant į patalpų remontą ir transporto priemonės įsigijimą; priemonių, mažinančių žmonių abejingumą nelaimės atsitiktumams, įgyvendinimas ir žinių apie pirmosios pagalbos teikimą bei profesionalios pagalbos prieinamumą skleidimas; priemonių, skatinančių sveiką gyvenseną ir sveikatos stiprinimą, įgyvendinimas. Projekto metu bus pagerinta Alytaus rajono visuomenės sveikatos biuro teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė bei paslaugų prieinamumas tikslinėms gyventojų grupėms - vaikams ir visiems Alytaus rajono gyventojams. Įgyvendinus projektą bus padidintas tikslinių grupių asmenų sveikatos raštingumo lygis bei suformuoti pozityvūs jų sveikatos elgsenos pokyčiai.

Stebėsenos duomenų rinkimas, kaupimas, analizė ir rekomendacijų teikimas.

Rezultato vertinimo kriterijai:

Sutektų paslaugų skaičius, vnt. – 15000

Produkto vertinimo kriterijai:

Ugdymo įstaigas (ikimokyklines, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir kt.) lankantys vaikai, gavę sveikatos ugdymo paslaugą, asmenimis - 2021 m. - 10 000;

asmenų (įvairaus amžiaus), gavusių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas skaičius asmenimis, 2021 m. - 5000;

sveikatinančio pobūdžio informacinių pranešimų, interviu, publikacijų skaičius žiniasklaidos priemonėse, 2021 m. - 100 vnt;

surinktų, analizuotų, apibendrintų visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių skaičius, 2021 m. – 58 vnt.

Tikslinės grupės asmenys, dalyvavę sveikatos stiprinimo veiklose, 2021 m. – 500.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

- vykdant efektyvių socialinės paramos priemonių programą, įvairioms Alytaus rajono gyventojų socialinėms grupėms sudaroma galimybė integruotis į visuomenę, nežeminant žmogiškojo orumo ir užtikrinant kokybiškas gyvenimo sąlygas;

- teikiant socialinę paramą Alytaus rajono gyventojams, įgyvendinami socialinio teisingumo, žmogaus teisių užtikrinimo, lygiateisiškumo ir nediskriminacijos principai;

- vykdant prevencinę ir visuomenės informavimo veiklą, dirbant su socialinių bei psichologinių problemų turinčiais vaikais bei šeimomis, mažinamas socialinių problemų pavojus ateityje;

- teikiant paslaugas senyvo amžiaus asmenims bei asmenims, turintiems negalią, organizuojant reabilitaciją, užtikrinama jų integracija į visuomenę, bendruomenės poreikių tenkinimas naujomis, palankesnėmis specialiujų paslaugų teikimo formomis;

- įgyvendinant bendruomenės iniciatyvas, plėtojant socialines paslaugas, socialiai remtini Alytaus rajono gyventojai gauna daugiau ir įvairesnių socialinių paslaugų, kurios teikiamos,

atsižvelgiant į jų konkrečius poreikius pagal jų gyvenamąją vietą;

- įtraukiant nevalstybines organizacijas į socialinių paslaugų teikimą, kuriamos naujos darbo vietos, plėtojamas pilietinis visuomenės aktyvumas, ugdomi visuomenės lyderiai. NVO suteikiama galimybė parodyti iniciatyvą, teikiant įvairiapuses socialines paslaugas, o Savivaldybei lieka koordinavimo bei kontrolės funkcija;

- vykdant sveikatos apsaugos programą, bus sudaromos sąlygos kiekvienam asmeniui siekti kuo aukštesnio savo sveikatos lygio. Užtikrintos kokybiškos ir gyventojams prieinamos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos;

- skatinamas gimstamumas Alytaus rajone;

- pagerės gyventojų informuotumas apie sveikatos išsaugojimo galimybes, sustiprės gyventojų indėlis ir motyvacija sveikatos išsaugojimo srityje, tuo pačiu sumažės sergamumas ir ligotumas ligomis, kurios tiesiogiai priklauso nuo gyvenimo būdo;

- pirminė teisinė pagalba turės teigiamą poveikį socialinei aplinkai, gyventojų teisiniam išprusimui. Svarbiausią informaciją ir konsultacijas gyventojai gaus atvykę į savivaldybę. Taip bus tenkinami ne tik gyventojų poreikiai gauti kuo platesnę informaciją toje pačioje vietoje, bet ir bus taupomas kitų įstaigų laikas, nes gyventojai bus nukreipiami į kompetentingas įstaigas, jiems bus paaiškinta, kokios yra įstaigų funkcijos tam tikroje srityje, gyventojai bus supažindinami su jų teisėmis ir pareigomis, parengiami atitinkami dokumentai valstybės institucijoms. Dėl savo turto ar pajamų bei kitų teisės aktuose nurodytų priežasčių labiau pažeidžiami gyventojai turės teisę pasinaudoti nemokama ar dalinai mokama kvalifikuota advokatų teikiama antrine teisine pagalba (t. y. atstovavimu ir gynyba teismuose, procesinių dokumentų parengimu ir pan.).

- įgyvendinus numatytą programą padidintas būsto prieinamumas asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą, sudarytos geresnės sąlygos socialiai remtiniams asmenims apsirūpinti gyvenamuoju būstu, gerinti gyvenimo kokybę.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Alytaus rajono savivaldybės biudžeto lėšos, valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija, aplinkos apsaugos rėmimo spec. programa, valstybės biudžeto ir kitų finansavimo šaltinių lėšos.

Alytaus rajono strateginio plėtros plano dalys, susijusios su vykdoma programa: 2 prioritetas. Sumanios, veiklios, susitelkusios bendruomenės, pažangi, socialiai atsakinga savivalda. 2.2. tikslas. Didinti valdymo kokybę ir ugdyti darbuotojų kompetencijas, siekiant patenkinti verslo ir gyventojų poreikius. 2.2.1. uždavinys. Pasinaudoti skaitmeninimo teikiama nauda, skatinti elektroninių viešųjų paslaugų vystymą, pritaikymą vartotojų poreikiams ir naudojimą, įgyvendinti gerojo valdymo principus. 2.3 tikslas. Skatinti integruotą socialinę, ekonominę vietos plėtrą ir įtraukias švietimo paslaugas. Uždavinys 2.3.1. Užtikrinti socialinių paslaugų kokybę, tvarumą ir prieinamumą, inicijuoti socialinių paslaugų plėtrą ir modernizavimą; 2.3.2. Skatinti visų gyventojų grupių integraciją ir didinti gyvenimo kokybę įgyvendinant kompleksines priemones, užtikrinant socialinę aplinką ir sveikatos priežiūrą.

Susiję Lietuvos Respublikos ir savivaldybės teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymas;
- Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymas;
- Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymas;

- Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas;
- Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas;
- Lietuvos Respublikos šeimos stiprinimo įstatymas;
- Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas;
- Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas;
- Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas;
- Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymas;
- Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymas;
- Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymas;
- Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas;
- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas,
- Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-06-14 nutarimas Nr. 583 „Dėl Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-10-10 nutarimas Nr. 978 „Dėl Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015-10-26 nutarimas Nr. 1123 „Dėl Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijų pavyzdinių nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 4 d. nutarimas Nr. 1202 „Dėl lėšų skyrimo iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. A1-28 „Dėl Globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. A1-141 „Dėl Atvejo vadybos tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005-11-21 įsakymas Nr. V-890 „Dėl dantų protezavimo paslaugų teikimo ir išlaidų kompensavimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymas Nr. V-815 „Dėl sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“;
- Socialinių paslaugų katalogas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“;
- Socialinės globos normų aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-02-20 įsakymu Nr. A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-02-10 įsakymas Nr. V-133 „Dėl Lietuvos Higienos normos HN 125:2019 „Suaugusių asmenų stacionarios socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymas Nr. V-932 „Dėl specialios tikslinės dotacijos, skirtos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti, poreikio apskaičiavimo

metodikos patvirtinimo“;

- Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019-02-19 įsakymas Nr. A1-103 „Dėl Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021-07-01 įsakymas NR. A1-478 „Dėl Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 25¹ straipsnio įgyvendinimo“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019-09-30 įsakymas Nr. A1-560 „Dėl socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje 2020 metų projektų atrankos konkurso organizavimo nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. A1-794 „Dėl vaiko laikinosios priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2011-03-31 sprendimas Nr. K-95 „Dėl Socialinių paslaugų organizavimo ir mokėjimo už socialines paslaugas Alytaus rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2015-04-02 sprendimas Nr. K-56 „Dėl Piniginės socialinės paramos teikimo Alytaus rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 31 d. sprendimas Nr. K-94 „Dėl biudžetinės įstaigos Alytaus rajono savivaldybės Miroslovo globos namų ir jų padalinių teikiamų socialinių paslaugų ir kainų nustatymo“;
- Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. K-226 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2009 m. balandžio 16 d. sprendimo Nr. K-131 „Dėl Miroslovo globos namų nuostatų pakeitimo“ pakeitimo“;
- Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2015 m. liepos 1 d. sprendimas Nr. K-166 „Dėl biudžetinės įstaigos Alytaus rajono savivaldybės Pivašiūnų globos namų steigimo“;
- Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 28 d. sprendimas Nr. K-248 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. K-284 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės Pivašiūnų globos namų socialinės globos kainos nustatymo ir finansinių normatyvų tvirtinimo“ pakeitimo“;
- Lietuvos Respublikos specialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-06-30 įsakymas Nr. A1-622 „Dėl Socialinės priežiūros akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-12-08 įsakymu Nr. A1-1232 „Dėl Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-09-30 įsakymas Nr. A1-906 „Dėl Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje 2021 metų projektų atrankos konkurso organizavimo nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2018 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. V-157/1V-118 „Dėl Žmogaus palaikų gabenimo patologinės anatomijos tyrimams ar teismo medicinos ekspertizėms ir tyrimams tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- kiti Lietuvos Respublikos ir savivaldybės teisės aktai.